22/08/2019

Η ίδρυση του Ερυθρού Σταυρού

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ήταν 22 Αυγούστου του 1864, όταν δώδεκα κράτη υπογράφουν τη Συνθήκη της Γενεύης, με την οποία ιδρύεται ο Ερυθρός Σταυρός.

Ο Ερυθρός Σταυρός είναι ένας διεθνής οργανισμός ανθρωπιστικού χαρακτήρα, ο οποίος ιδρύθηκε με σκοπό την προσφορά βοήθειας στα θύματα των πολέμων. Είναι μία από τις πρώτες μη κυβερνητικές οργανώσεις και στις μέρες μας η μεγαλύτερη και σημαντικότερη, με δράση σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Εκτός από την περίθαλψη των τραυματιών και την προστασία των αιχμαλώτων πολέμου, ο Ερυθρός Σταυρός σε καιρό ειρήνης παρεμβαίνει σε περιπτώσεις καταστροφών, ενώ ασχολείται ιδιαίτερα με το ζήτημα των προσφύγων.

Αφορμή για την ίδρυση του Ερυθρού Σταυρού στάθηκε η Μάχη του Σολφερίνο (24 Ιουνίου 1859), κατά την οποία οι Γάλλοι νίκησαν τους Αυστριακούς στην πόλη Σολφερίνο της βόρειας Ιταλίας, μετά από ολοήμερη μάχη. Αυτόπτης μάρτυς της αγριότητας των πολεμικών συγκρούσεων, ο Ελβετός επιχειρηματίας Ζαν Ανρί

Ντυνάν, ο οποίος ταραγμένος από την αγωνία των τραυματισμένων στρατιωτών, οργάνωσε ένα δίκτυο βοήθειας, με τη συνδρομή ντόπιων εθελοντών.

Με την επιστροφή του στη Γενεύη, ο Ντυνάν γράφει ένα βιβλίο με τίτλο «Αναμνήσεις από το Σολφερίνο», στο οποίο, μεταξύ άλλων, αναπτύσσει ιδέες για την εθελοντική βοήθεια κατά τη διάρκεια του πολέμου. Προτείνει οι τραυματίες και όλοι όσοι τους φροντίζουν να θεωρούνται ουδέτεροι, ακόμα και στο πεδίο της μάχης. Τον Αύγουστο του 1863 πέντε πολίτες της Γενεύης, οι Γκιστάβ Μουανιέ, Λουί Απιά, Τεοντόρ Μωνουάρ, Γκιγιόμ Ντυφούρ και Ανρί Ντυνάν, ιδρύουν τη Διεθνή Επιτροπή για τη Βοήθεια των Τραυματιών. Στις 29 Οκτωβρίου του ίδιου χρόνου ειδικοί από 16 χώρες συναντώνται στη Γενεύη και υιοθετούν τις ιδέες του Ντυνάν.

Ένα χρόνο αργότερα, στις 22 Αυγούστου του 1864, με πρωτοβουλία της Ελβετίας διοργανώνεται μια διεθνής διπλωματική διάσκεψη και υπογράφεται η Σύμβαση της Γενεύης, όπου αναγνωρίζεται ο ρόλος της Επιτροπής και η υποχρέωση των εμπολέμων να προστατεύουν τους τραυματίες και να τους παρέχουν τις απαραίτητες φροντίδες. Οι αρχές της Σύμβασης του 1864 επεκτάθηκαν αργότερα στους τραυματίες των συγκρούσεων στη θάλασσα (1899 και 1907), στους αιχμαλώτους πολέμου (1929) και στους άμαχους πληθυσμούς (1949).

Το 1876 η Διεθνής Επιτροπή για τη Βοήθεια των Τραυματιών θα μετονομασθεί σε Διεθνή Επιτροπή Ερυθρού Σταυρού, όπως είναι γνωστή και σήμερα. Ως έμβλημα του Ερυθρού Σταυρού υιοθετείται ο κόκκινος ισοσκελής σταυρός σε λευκό φόντο, που είναι η ελβετική σημαία με αντεστραμμένα χρώματα. Οι μουσουλμανικές χώρες που εισήλθαν στον Διεθνή Οργανισμό αργότερα απαίτησαν την αλλαγή του εμβλήματος, που παρέπεμπε στον Χριστιανισμό. Έπειτα από διαπραγματεύσεις αποφασίστηκε οι χριστιανικές χώρες να χρησιμοποιούν τον Ερυθρό Σταυρό και οι μουσουλμανικές χώρες την Ερυθρά Ημισέληνο. Και οι δύο οργανώσεις συνεργάζονται στενά κάτω από την ομπρέλα της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου που εδρεύει στη Γενεύη. Το Ισραήλ από την ίδρυσή του το 1948 έχει τη δική του οργάνωση, το Ερυθρό Άστρο του Δαυίδ. Τα τελευταία χρόνια προτείνεται η υιοθέτηση ενός ουδέτερου εμβλήματος για όλο αυτό το ανθρωπιστικό κίνημα, που θα είναι ο Ερυθρός Κρύσταλλος.

Το Ελληνικό Τμήμα του Ερυθρού Σταυρού (Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός) ιδρύθηκε στις 10 Ιουνίου 1877 υπό την προστασία της Βασίλισσας Όλγας, με πρώτο πρόεδρο τον νομομαθή Μάρκο Ρενιέρη (1815-1897). Στις 6 Οκτωβρίου του ίδιου χρόνου αναγνωρίστηκε από τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό. Σκοποί του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, όπως περιγράφονται στο καταστατικό του, είναι σε περίοδο πολέμου η θεραπεία και η περίθαλψη των τραυματιών, η μέριμνα για τους αιχμαλώτους και η προστασία των θυμάτων του πολέμου, ενώ σε περίοδο ειρήνης η παροχή βοηθείας

στους πληττόμενους από θεομηνίες και επιδημίες, η παροχή κοινωνικο-προνοιακού και φιλανθρωπικού έργου και η προαγωγή της δημόσιας υγείας γενικότερα. Η δράση του ΕΕΣ επεκτείνεται και εκτός των ελληνικών συνόρων, με αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας σε διάφορα μέρη του κόσμου.

Έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού υπήρξε η ίδρυση Σταθμών Πρώτων Βοηθειών, Κέντρων Αιμοδοσίας, σχολών Νοσηλευτικής, νοσοκομείων («Ερρίκος Ντυνάν», «Ασκληπείο Βούλας», «Κοργιαλένειο-Μπενάκειο» στους Αμπελοκήπους) και της Υπηρεσίας Αναζητήσεως αγνοουμένων.